

EKONOMICKÝ VÝVOJ

Česká ekonomika v minulém roce pokračovala v oživení. Za celý rok 2025 vzrostl ekonomický výkon ČR o 2,6 %, a to výhradně zásluhou domácí poptávky. Pokračující růst spotřeby domácností podpořila i oživující investiční aktivita, kterou táhly zejména veřejné investice. Kladně k hospodářskému růstu přispívala také obnovená akumulace zásob a spotřeba vládních institucí. Naopak saldo zahraničního obchodu působilo negativně.

Ačkoliv se na trhu práce zmiřovalo napětí v důsledku přetrvávajících problémů v průmyslových odvětvích, dílčí nerovnováhy související s nedostatkem pracovníků nadále trvaly a pozitivně tak přispívaly k dynamice nominálních výdělků. Reálné výdělky vzrostly druhý rok v řadě.

Růst spotřebitelských cen v roce 2025 dosáhl v průměru 2,5 %. Výrazně zvýšená cenová dynamika se udržovala u služeb, naopak růst cen zboží byl obzvláště díky poklesu cen energií umírněný. Do vysokého růstu cen služeb se propisovala zejména rostoucí poptávka domácností, zvyšující se mzdové náklady a rychle zdražující nemovitosti. Ceny zboží byly ovlivněny především klesajícími spotřebitelskými cenami energií. Cenové tlaky mírnily i nižší světové ceny potravinářských komodit. Inflační tlaky díky zpožděnému působení nadále mírnila měnová politika.

HLAVNÍ MAKROEKONOMICKÉ AGREGÁTY*

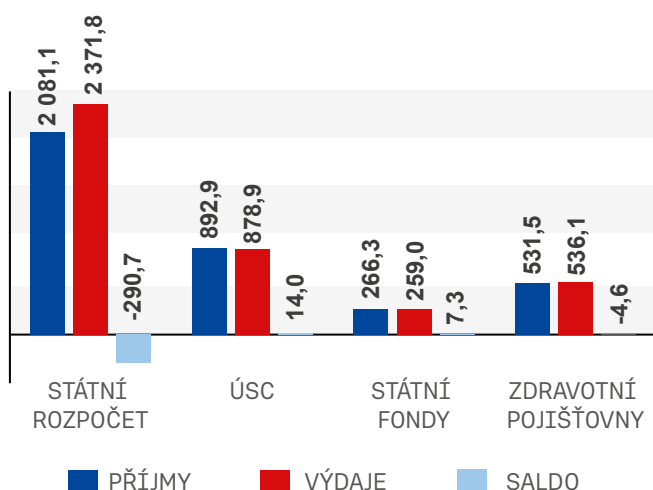
	predikce srpen 2024	skutečnost	rozdíl
Nominální HDP v mld. Kč	8 393	8 556	163
Reálný HDP růst v %	2,7	2,6	-0,1
Míra inflace průměr v %	2,3	2,5	0,2
Zaměstnanost růst v %	0,2	1,1	0,9
Míra nezaměstnanosti průměr v %	2,7	2,8	0,1
Dlouhodobé úrokové sazby % p.a.	3,6	4,3	0,8

*Makroekonomická predikce srpen 2024 a duben 2026

Zdroj: MF ČR

PŘÍJMY, VÝDAJE A SALDO V ROCE 2025

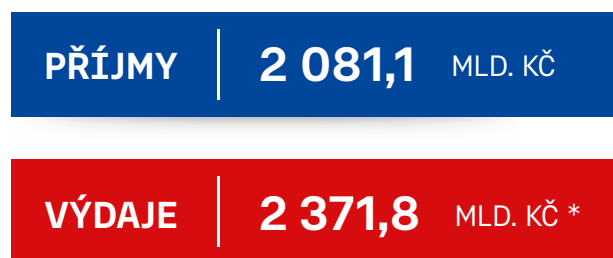
(V MLD. KČ)

VÝSLEDKY SR V ROCE 2025

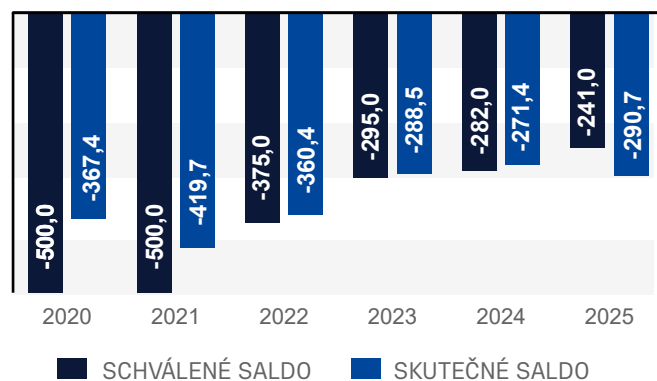
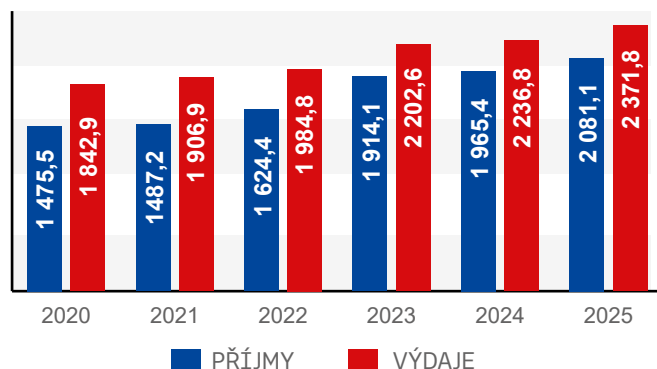
Hospodaření státního rozpočtu ČR skončilo v roce 2025 schodkem 290,7 mld. Kč. Deficit meziročně vzrostl o 19,3 mld. Kč a překročil schválený plán 241,0 mld. Kč o téměř 50 mld. Kč. Po očištění o příjmy z Evropské unie a finančních mechanismů a o výdaje kryté těmito příjmy, které jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty s neutrálním dopadem, dosáhl deficit 252,2 mld. Kč a meziročně klesl o 36,6 mld. Kč. Takto očištěné příjmy překročily plánovanou výši 0,9 % (+17,9 mld. Kč) a výdaje o 1,3 % (+29,1 mld. Kč).

ZÁKLADNÍ UKAZATELE SR 2025

*Z TOHO KAPITÁLOVÉ VÝDAJE: 260,0 MLD. KČ

VÝVOJ PŘÍJMŮ, VÝDAJŮ A SALDA SR (V MLD. KČ)

KOMENTÁŘ KE ZMĚNÁM V PŘÍJMECH A VE VÝDAJÍCH SR

PŘÍJMY

Meziroční růst celkových příjmů o 5,9 % (+115,7 mld. Kč) byl v roce 2025 tlumen příjmy z Evropské unie a finančních mechanismů nižšími o 29,5 mld. Kč a převody ze zvláštních účtů Ministerstva financí do příjmů rozpočtu tvořenými zejména výnosy z majetkové účasti státu s poklesem o 10,5 mld. Kč. Při očištění těchto dvou položek nepravidelného charakteru dosáhlo tempo celkových příjmů 8,8 % představující meziroční navýšení o 155,7 mld. Kč výrazně ovlivněné nominálním tempem objemu mezd a platů o 7,9 %, které mělo výrazný dopad na výběr pojistného na sociální zabezpečení vyšší o 7,1 % (+53,6 mld. Kč) a daně z příjmů fyzických osob placené plátcí s nárůstem o 12,8 % (+16,5 mld. Kč). Výnos daně z přidané hodnoty určený státnímu rozpočtu vzrostl o 8,4 % (+32,1 mld. Kč), ovšem mírně nenaplnění plánu o 0,1 % bylo důsledkem nižší než očekávané spotřeby domácností. O 15,7 % představujících 30,1 mld. Kč vzrostly příjmy státu z podílu na celostátním výnosu daní z příjmů právnických osob ovlivněném mimo jiné zvýšením obecné sazby daně z 19 % na 21 % pro zdaňovací období započatá v roce 2024. Inkaso spotřebních daní zvyšovalo nejvíce zdanění tabákových a souvisejících výrobků (+4,0 %, +2,3 mld. Kč) a podíl státního rozpočtu na výnosu daně z minerálních olejů (+1,5 %, +1,3 mld. Kč). V oblasti zdanění hazardních her se kromě pokračujícího trendu růstu tohoto sektoru naplno projevíly úpravy rozpočtového určení daní platné již od 1. ledna 2024 a přispěly ke zvýšení inkasa náležejícího státnímu rozpočtu zvýšením o 23,4 % (+3,3 mld. Kč). Výnos z daně z neočekávaných zisků (windfall tax) zavedené jako mimořádný příjem státu určený na krytí výdajů státu spojených s pomocí s vysokými cenami energií realizovanou nejvíce v letech 2022 až 2024 meziročně vzrostl o 4,6 % (+1,7 mld. Kč) na 38,4 mld. Kč.

HLAVNÍ MEZIROČNÍ ROZDÍLY V PŘÍJMECH (V MLD. Kč)

Pojistné na sociální zabezpečení	53,6
Daň z přidané hodnoty	32,1
Daně z příjmů právnických osob*	31,8
Daně z příjmů fyzických osob	20,4
Převody z fondů státních podniků	6,0
Daně z hazardu	3,3
Příjmy z dividend a podílů na zisku	2,4
Spotřební daně z tabákových výrobků	2,3
Spotřební daně z minerálních olejů	1,3
Příjmy z privatizačního účtu	-10,5
Příjmy z EU a FM	-29,5
ROZDÍL V PŘÍJMECH CELKEM	115,7

* včetně daně z neočekávaných zisků

VÝDAJE

Výdaje státního rozpočtu meziročně vzrostly o 6,0 % (+135,0 mld. Kč). Po očištění o výdaje, u kterých se očekává krytí z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů, činil růst 5,2 % (+108,5 mld. Kč).

Za takto očištěným růstem výdajů stály především mandatorní výdaje, jejichž zvýšení o 4,5 % (+78,8 mld. Kč) bylo nejvíce taženo výdaji na platy včetně příslušenství (+24,7 mld. Kč, +7,3 %), sociálními transfery (+18,8 mld. Kč, +2,0 %), obsluhou státního dluhu (+9,7 mld. Kč, +10,9 %), dotacemi na obnovitelné zdroje energie (+7,9 mld. Kč, +43,8 %), odvody do rozpočtu Evropské unie (+7,6 mld. Kč, +14,7 %), výdaji na obranu bez sociálních transferů (+4,6 mld. Kč, +2,9 %) a kompenzací České pošty za univerzální službu (+3,8 mld. Kč). Jejich souhrnný podíl na celkových výdajích očištěných o předpokládané krytí z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů meziročně klesl z 84,1 % na 83,5 %, jejich podíl na příjmech bez prostředků z Evropské unie a finančních mechanismů klesl z 97,6 % na 94,4 %. Znamená to, že pouze 110,2 mld. Kč představovalo příjmy, které kryly financování nepovinných výdajů. Ty ovšem dosáhly 362,4 mld. Kč a meziročně vzrostly o 8,9 % (+29,7 mld. Kč), zejména zásluhou vyšších kapitálových výdajů.

Investiční aktivita státu realizovaná z více než 70 % ve formě transferů překročila úroveň roku 2024 výrazně o 22,4 % (+47,5 mld. Kč) a představovala necelých 11 % celkových výdajů. Dynamiku investic ze státního rozpočtu navýšovala především podpora projektů zaměřených do oblasti dopravy (+26,7 mld. Kč), zdravotnictví (+5,7 mld. Kč), školství (+4,2 mld. Kč) a sociálních služeb (+3,3 mld. Kč). Naopak výrazněji klesly kapitálové výdaje realizované Ministerstvem obrany (-9,6 mld. Kč). Na meziročním růstu kapitálových výdajů se podílelo jak financování z národních zdrojů (+31,3 mld. Kč), tak ze zahraničních (+16,2 mld. Kč).

HLAVNÍ MEZIROČNÍ ROZDÍLY VE VÝDAJÍCH (V MLD. Kč)

Kapitálové výdaje (bez výdajů na obranu)	50,8
Sociální dávky	17,6
Financování regionálního školství	16,1
Platy včetně příslušenství (jen OSS*)	12,5
Ostatní běžné výdaje do školství	12,0
Obsluha státního dluhu	9,7
Dotace na obnovitelné zdroje energie	7,9
Odvody do rozpočtu EU	7,7
Výdaje na obranu (bez EU a FM)	4,8
Kompenzace České pošty, s. p.	3,8
Pomoc s vysokými cenami energií	-11,7
ROZDÍL VE VÝDAJÍCH CELKEM	135,0

* organizační složky státu (bez pracovníků ve školství, zdravotnictví a sociálních službách)

KOMENTÁŘ KE SPECIFIKŮM DANÉHO ROKU

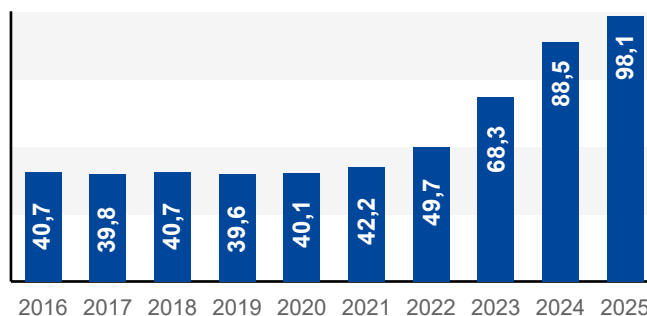
V roce 2024 byl poprvé do výdajových parametrů schváleného rozpočtu zahrnut závazek financování obranných výdajů ve výši 2 % HDP a jeho splnění se stalo vládní prioritou i v roce 2025. Navržená výše těchto výdajů činila necelých 161 mld. Kč a na konci roku dosáhla 171,4 mld. Kč, což představovalo 2,0 % HDP při použití národní metodiky výpočtu.

Dopady válečného konfliktu na Ukrajině se i v roce 2025 promítaly do výdajů státního rozpočtu, především ve formě výplaty humanitární dávky v objemu 8,8 mld. Kč a zvýšené platby státu veřejného zdravotního pojištění ve výši 4,1 mld. Kč (odhad Ministerstva financí). Tyto a související výdaje meziročně mírně klesly a zaměstnávání válečných uprchlíků současně mělo pozitivní efekt na příjmovou stranu rozpočtu.

I v roce 2025 ovlivnila výdajovou stranu rozpočtu potřeba řešit důsledky povodní ze září roku 2024. Financování bylo zajištěno především z prostředků, které byly v roce 2024 do rozpočtu příslušných kapitol na tento účel převedeny a současně nebyly realizovány, a dále z 10miliardové rezervy alokované v rozpočtu na rok 2025. Z uvedených zdrojů bylo v roce 2025 použito formou přímé pomoci či dotací státním fondům, jejichž prostřednictvím byly některé protipovodňové programy uskutečňovány, celkem 11,6 mld. Kč.

Průměrná doba do splatnosti nově prodaných korunových státních dluhopisů činila 8,9 roku a průměrný výnos nově prodaných fixně úročených státních dluhopisů činil 4,21 % p. a. Průměrná doba do splatnosti státního dluhu na konci roku 2025 dosáhla úrovně 6,1 roku. V rámci refinančního rizika je navíc sledován i ukazatel průměrné doby do splatnosti při započítání celkových disponibilních likvidních prostředků souhrnných účtů státní pokladny oproti nejbližším splátkám státního dluhu. Pro takto očištěný ukazatel průměrné doby do splatnosti není pro střednědobý horizont stanovena cílová hodnota, nicméně ke konci roku 2025 činila výše tohoto ukazatele 7,0 roku, což potvrzuje zachování stabilní refinanční a likviditní pozice státu.

ČISTÉ VÝDAJE NA DLUHOU SLUŽBU (V MLD. KČ)

STRATEGIE DLUHOVÉHO FINANCOVÁNÍ

Základní rámec realizace financování státu pro rok 2025 a výchozí limity a cíle pro jednotlivé sledované ukazatele portfolia státního dluhu ve střednědobém výhledu byly stanoveny ve Strategii financování a řízení státního dluhu České republiky na rok 2025, která byla uveřejněna dne 6. ledna 2025.

Celková korunová výše státního dluhu ke konci roku 2025 dosáhla 3 677,6 mld. Kč, což proti konci roku 2024 představuje nárůst o 312,3 mld. Kč. V relativním vyjádření vůči hrubému domácímu produktu došlo k meziročnímu nárůstu ze 41,8 % na 43,0 %. Růst korunové hodnoty státního dluhu byl způsoben realizací výpůjčních operací zejména prostřednictvím emisí korunových státních dluhopisů na domácím trhu za účelem pokrytí celkové potřeby financování státu, která v roce 2025 dosáhla hodnoty 673,5 mld. Kč.

SALDO A STÁTNÍ DLUH

	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo SR v mld. Kč	-419,7	-360,4	-288,5	-271,4	-290,7
Saldo SR v % HDP	-6,7	-5,1	-3,8	-3,4	-3,4
Státní dluh v mld. Kč	2 465,7	2 894,8	3 110,9	3 365,2	3 677,6
Státní dluh v % HDP	39,1	41,1	40,6	41,8	43,0
Výdaje na dluhovou službu v mld. Kč	42,2	49,7	68,3	88,5	98,1
HDP v b. c.	6 307,8	7 049,9	7 659,7	8 058,2	8 556,5

FISKÁLNÍ PRAVIDLA

Fiskální pravidla stanovují mantinely pro udržitelnost veřejných financí a omezují vliv politického cyklu. Národní fiskální pravidla jsou definována zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Jde o pravidlo strukturální bilance (tedy bilance bez vlivu hospodářského cyklu a jednorázových či jiných přechodných opatření), pravidlo pro hospodaření územních samosprávních celků a pravidlo pro výši dluhu (tzv. dluhová brzda). Ta se aktivuje, zjednodušeně řečeno, pokud dluh sektoru veřejných institucí dosáhne 55 % nominálního hrubého domácího produktu. ČR jako člen EU podléhá dále systému fiskálních pravidel EU, která jsou součástí Paktu o stabilitě a růstu.

Fiskální pravidla znají výjimečné situace, kdy se jejich platnost omezuje. Jde o tzv. únikové klauzule. V případě národních pravidel jde o hospodářskou recesi, plnění nových mezinárodních závazků nad určitou výši, odstraňování následků živelní pohromy či vládou vyhlášené stavy nouze, nebezpečí či dokonce válečného stavu. Úniková klauzule z titulu vyhlášeného nouzového stavu byla aktivována během pandemie covidu-19. Evropská pravidla jsou v tomto ohledu obdobná, znají obecnou únikovou doložku (pro otřesy v celé EU či celé eurozóně) a únikové doložky pro jednotlivé země (specifické události postihující jen vybrané země, např. živelní pohroma

většího rozsahu). Obecná úniková doložka byla poprvé na úrovni EU aktivována v roce 2020 v souvislosti s pandemií a přetrvávala v důsledku války na Ukrajině a energetické krize až do roku 2023. Kromě toho byla v roce 2025 ČR aktivována národní úniková doložka na obranu platná na období 2025-2028.

Dodržování fiskálních pravidel v ČR hodnotí Národní rozpočtová rada.

SALDO A DLUH SEKTORU VLÁDNÍCH INSTITUCÍ

	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo mld. Kč	-312,3	-216,3	-286,1	-163,3	-183,7
Saldo % HDP	-5,0	-3,1	-3,7	-2,0	-2,1
Strukturální saldo %HDP	-3,3	-2,4	-2,6	-1,7	-2,2
Dluh mld. Kč	2 566,8	2 997,6	3 234,1	3 488,5	3 786,3
Dluh % HDP	40,7	42,5	42,2	43,3	44,3
HDP v b. c., mld. Kč	6 307,8	7 049,9	7 659,7	8 058,2	8 556,5

Zdroj: ČSÚ, strukturální saldo MF ČR